

WYMAGANIA EDUKACYJNE. KLASA 8

„Zamieńmy słowo” (Wyd. WSiP) 2026/2027

Pierwsze półrocze

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
1.	Co nowego w ósmej klasie- wymagania edukacyjne, lista lektur. Poznajemy nasz nowy podręcznik podręcznik <i>Zamieńmy słowo</i> , klasa 8	– zapoznaje się ze spisem treści – rozróżnia lekcje literackie, językowe i kulturowe – podaje przykłady lektur obowiązkowych i uzupełniających – zna podstawowe zasady korzystania z podręcznika	– orientuje się w budowie podręcznika – rozpoznaje lekcje literackie, językowe i kulturowe – zna obowiązujące lektury podstawowe i uzupełniające – zna zasady korzystania z podręcznika	– omawia budowę podręcznika – wyjaśnia, czym różnią się lekcje literackie od językowych i kulturowych – rozróżnia lektury obowiązkowe i uzupełniające – korzysta ze spisu treści, indeksu i informacji w ramach	– funkcjonalnie korzysta ze spisu treści, indeksu i informacji w ramach – wypowiada się na temat doboru tekstów w podręczniku – wymienia lektury obowiązkowe i uzupełniające	– świadomie korzysta z podręcznika

Rozdział I. Równowaga

2.	Pięknie napisać o pięknie Leopold Staff, <i>Wysokie drzewa</i>	– zna pojęcia: <i>równowaga</i> i <i>harmonia</i>, <i>literatura piękna</i>, <i>synestezja</i> – rozpoznaje temat utworu – dostrzega kompozycję klamrową – rozpoznaje opis pejzażu – zna podstawowe środki artystyczne, – tworzy prosty opis obrazu	– rozumie pojęcia: <i>równowaga</i> i <i>harmonia</i>, <i>synestezja</i> – wie, czym różni się temat i problem utworu – wie, na czym polega kompozycja klamrowa – podaje przykłady utworów należących do literatury pięknej – wie, z jakich części kompozycyjnych składa się opis pejzażu – wskazuje w tekście środki artystyczne – tworzy opis obrazu	– wypowiada się na temat równowagi i harmonii – wyjaśnia, czym różni się temat i problem utworu oraz na czym polega kompozycja klamrowa – rozpoznaje utwory należące do literatury pięknej – zna pojęcie <i>synestezja</i> – w prosty sposób opisuje pejzaż – określa środki artystyczne w tekście – tworzy ciekawy opis obrazu	– definiuje pojęcia <i>równowaga</i> i <i>harmonia</i> – formułuje temat i problem utworu – określa funkcję kompozycji klamrowej – wyjaśnia, czym cechuje się literatura piękna i na czym polega <i>synestezja</i> – opisuje pejzaż – omawia funkcje środków artystycznych – tworzy opis obrazu z zastosowaniem terminów związanych z malarstwem	– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz Leopolda Staffa z uwzględnieniem stosownych kontekstów interpretacyjnych
----	---	--	--	---	--	---

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
3.	W trosce o równowagę wewnętrzną Jostein Gaarder, <i>Świat Zofii</i> (fragmenty)	– wie, że filozofia to dziedzina nauki – zna pojęcie <i>stoicyzm</i> – dostrzega informacje w tekście – rozpoznaje notatkę – wie, co to jest prąd filozoficzny – wie, co to jest równowaga wewnętrzna	– zna pojęcie <i>filozofia</i> – wie, czym cechuje się stoicyzm – rozpoznaje informacje w tekście – zna cechy notatki – dokonuje wyboru poglądu filozoficznego – zna zasady życiowe człowieka zachowującego równowagę wewnętrzną	– wie, czym zajmuje się filozofia jako dziedzina nauki – wie, że stoicyzm to prąd filozoficzny – wskazuje informacje w tekście – omawia cechy notatki – omawia prąd filozoficzny – omawia zasady życiowe człowieka zachowującego równowagę wewnętrzną	– wyjaśnia, czym zajmuje się filozofia – wyjaśnia, czym cechuje się stoicyzm – porządkuje informacje w tekście – tworzy notatkę, – uzasadnia wybór poglądu filozoficznego – tworzy kodeks zasad życiowych człowieka zachowującego równowagę wewnętrzną	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst filozoficzny

4.	Jakie wartości pozwalają osiągnąć równowagę w życiu? Jan Kochanowski, <i>Fraszki</i> (<i>O żywocie ludzkim, Na dom w Czarnolesie, Na zdrowie, Na lipę</i>)	– wie, kim był Jan Kochanowski i gdzie szukać o nim informacji – zna pojęcia: <i>fraszka</i>, <i>humanizm</i> – podaje formy gramatyczne wskazujące adresata – rozpoznaje podmiot liryczny i dostrzega ważne dla niego wartości – dostrzega w tekście środki artystyczne – w prosty sposób prezentuje wyniki pracy – wie, jak stworzyć notatkę	– zna podstawowe fakty z biografii Kochanowskiego – korzysta z różnych źródeł wiedzy o poecie – rozpoznaje fraszkę wśród innych gatunków – zna pojęcie <i>fraszka</i> <i>epigramatyczna</i> – omawia pojęcie humanizmu – rozpoznaje adresata utworu – wskazuje podmiot liryczny i nazywa ważne dla niego wartości – nazywa środki artystyczne w tekście – prezentuje wyniki pracy – z pomocą tworzy notatkę	– omawia podstawowe fakty z Życia Jana Kochanowskiego – podaje przykłady fraszek, w tym fraszki epigramatycznej – podaje przykłady postawy humanistycznej – wypowiada się na temat adresata utworu oraz podmiotu lirycznego – określa wartości ważne dla podmiotu lirycznego – określa środki artystyczne w tekście – komentuje wyniki pracy – tworzy notatkę	– przedstawia biografię Jana Kochanowskiego – porównuje Źródła wiedzy o poecie – wyjaśnia, co cechuje fraszkę jako gatunek literacki – podaje cechy fraszki epigramatycznej – omawia cechy humanizmu – określa adresata tekstu – charakteryzuje podmiot liryczny i ważne dla niego wartości – omawia funkcje środków artystycznych – funkcjonalnie prezentuje wyniki pracy	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwory-wskazane fraszki Jana Kochanowskiego w odniesieniu do stosownych kontekstów interpretacyjnych
----	---	--	--	--	--	--

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
					– tworzy funkcjonalną notatkę	
5.	Części mowy odmienne i nieodmienne – powtórzenie wiadomości. * * Materiał na s. 368– 370 podręcznika – do decyzji nauczyciela	– zna odmienne i nieodmienne części mowy	– rozpoznaje różne części mowy odmienne i nieodmienne, nazywa je	– podaje przykłady odmiennych i nieodmiennych części mowy	– określa funkcje różnych części mowy	– zna części mowy odmienne i nieodmienne oraz określa ich funkcje

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
6.	Czy równowaga w różnorodności jest możliwa? Sarah Crossan, <i>Kasieńka</i> (fragmenty)	– zna pojęcia: <i>stereotyp, wiersz wolny</i> – wie, na czym polega emigracja – rozpoznaje bohatera i jego emocje – wie, że liryka, epika i dramat to rodzaje literackie – wie, jak sformułować opinię	– wypowiada się na temat stereotypów – zna problemy emigracji – nazywa cechy bohatera i jego emocje – zna różne rodzaje literackie – podaje cechy wiersza wolnego – formułuje własną opinię	– podaje przykłady stereotypów, wiersza wolnego, utworów należących do różnych rodzajów literackich – określa problemy emigracji – omawia bohatera i ocenia jego emocje – wie, na czym polega synkretyzm – prezentuje własną opinię	– wyjaśnia, na czym polega stereotyp, synkretyzm, wiersz wolny – omawia problemy emigracji – wnikliwie charakteryzuje bohatera, zwracając uwagę na jego emocje – wskazuje w tekście cechy różnych rodzajów literackich – uzasadnia własną opinię	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
7.	Czy umiem napisać ciekawe opowiadanie? tworzenie wypowiedzi	- odróżnia opowiadanie od innych form wypowiedzi - wie, jak przekształcić tekst - z pomocą nauczyciela tworzy opowiadanie na wskazany temat - wypowiada się na temat swojego tekstu	- zna istotne elementy twórcze opowiadania (narracja, kompozycja, retrospekcja, punkt kulminacyjny, puenta, tytuł, zwrot akcji) - przekształca tekst zgodnie ze wskazówkami - tworzy proste opowiadanie - prezentuje swoje opowiadanie	- omawia istotne elementy opowiadania - przekształca tekst - tworzy opowiadanie - omawia swoje opowiadanie	- stosuje w praktyce istotne elementy opowiadania (narracja, kompozycja, retrospekcja, punkt kulminacyjny, puenta, tytuł, zwrot akcji) - omawia przekształcony tekst - samodzielnie tworzy opowiadanie na wskazany temat, stosuje elementy twórcze - ocenia swój tekst	pisze interesujące i oryginalne opowiadanie z pełnym uwzględnieniem kryteriów: realizacja tematu, elementy twórcze, kompetencje literackie i kulturowe, kompozycja, styl, język, ortografia, interpunkcja.

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
8.	Dbam o spójność tekstu sekcja <i>Mam lekkie pióro</i>	– zna pojęcia: <i>wyrazy pokrewne, spójność tekstu</i> – zna podstawowe środki nadające spójność – w prosty sposób przekształca tekst – wie, na czym polega wnioskowanie – wie, co to są synonimy	– wie, na czym polega pokrewieństwo wyrazów – omawia sposoby osiągania spójności tekstu – zna środki językowe nadające spójność tekstowi – przekształca tekst tak, by tworzył logiczną całość – rozpoznaje wnioskowanie – rozpoznaje synonimy	– omawia pokrewieństwo wyrazów – wie, jak osiągnąć spójność tekstu – omawia środki osiągania spójności tekstu – omawia przekształcony tekst – komentuje wnioskowanie – omawia synonimy	– podaje wyrazy pokrewne – dba o spójność tworzonego tekstu – stosuje środki językowe nadające spójność tekstowi – tworzy tekst jako logiczną całość – formułuje wnioski, – wskazuje synonimy	– zna i stosuje w praktyce środki spójności tekstu – tworzy spójne teksty

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
9.	Ile treści kryje wyraz? zróżnicowanie języka	– zna pojęcia <i>treść wyrazu</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i>	– rozumie pojęcia <i>treść wyrazu</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i> – odróżnia treść wyrazu od zakresu znaczeniowego	– wypowiada się na temat treści i zakresu znaczeniowego konkretnych wyrazów	– definiuje pojęcia <i>treść wyrazu</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i> – omawia treść i zakres znaczeniowy konkretnych wyrazów	– rozpoznaje treść i zakres wyrazu, samodzielnie podaje przykłady

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
10.	Równowaga. Podsumowanie rozdziału I	– wie, jakie teksty występują w rozdziale I – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	– samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale I
Rozdział II. Tradycja						

11.	Ogórki i grzyby – do czego potrzebna nam tradycja? Joanna Puchalska, <i>Dziedziczki Soplicowa</i> (fragmenty)	– rozpoznaje czasowniki – zna pojęcia <i>obyczaj</i>, <i>tradycja</i>, <i>tradycja kulinarna</i> – zna nazwę <i>Kresy Wschodnie</i> – dostrzega informacje w tekście – wskazuje wyznaczniki pozwalające na porównanie tekstów – wie, jak formułować opinię – zna specyfikę książki kucharskiej	– uzupełnia tekst czasownikami we właściwej formie – podaje przykłady tradycji, obyczaju – wie, czego dotyczy tradycja kulinarna – wie, gdzie leżą Kresy Wschodnie – wyszukuje informacje w tekście – porównuje teksty – formułuje opinię na temat tradycji – zbiera materiały do książki kucharskiej	– określa formy uzupełnionych czasowników – omawia przykłady tradycji, obyczaju – wypowiada się na temat tradycji kulinarnej – opowiada o Kresach Wschodnich – omawia informacje z tekstu – omawia porównanie tekstów – prezentuje opinię – omawia materiały do książki kucharskiej	– uzupełnia tekst czasownikami we właściwej formie, określa te formy – wyjaśnia, co to jest obyczaj, tradycja oraz czego dotyczy tradycja kulinarna – charakteryzuje Kresy Wschodnie – porządkuje informacje z tekstu – wyciąga wnioski z porównania tekstów – uzasadnia opinię na temat tradycji – tworzy książkę kucharską	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	--	--	--	--	--	---

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
12.	O Kowalskim i Nowaku, czyli odmiana imion i nazwisk w języku polskim fleksja, ortografia	– wie, że imiona i nazwiska się odmieniają – wie, że imiona i nazwiska mają swoje pochodzenie – wie, jak odmieniać imiona i nazwiska	– zna zasady odmiany imion i nazwisk – zna pochodzenie niektórych nazwisk – zna poprawne formy imion i nazwisk	– omawia zasady odmiany imion i nazwisk – omawia pochodzenie niektórych nazwisk – omawia poprawne formy odmiany imion i nazwisk	– stosuje zasady odmiany imion i nazwisk – wyjaśnia pochodzenie niektórych nazwisk – stosuje poprawne formy imion i nazwisk	– poprawnie odmienia imiona i nazwiska – stosuje w praktyce zasady odmiany imion i nazwisk polskich i obcych

13.	Tradycje znane i nieznane Józef Ignacy Kraszewski, <i>Stara baśń</i> (fragmenty)	– zna pojęcie <i>tradycja</i> – rozpoznaje narrację, czas akcji, elementy świata przedstawionego – zna pojęcie <i>rytuał</i> – wie, że ogień może mieć znaczenie symboliczne – wie, co to jest archaizm – zna podstawowe zasady pisowni nazw świąt i zwyczajów – zna specyfikę komiksu – wie, jak napisać zaproszenie – wie, jak napisać opowiadanie	– wyszukuje informacje na temat dawnych świąt słowiańskich – wie, co to jest tradycja – określa czas akcji, – wymienia elementy świata przedstawionego – wie, na czym polega rytuał – dostrzega symbolikę ognia – wskazuje archaizmy – zna zasady pisowni nazw świąt i zwyczajów – zna różne typy narracji – przy pomocy tworzy fragment komiksu – pisze zaproszenie	– omawia informacje na temat dawnych świąt słowiańskich – wypowiada się na temat tradycji – wypowiada się o czasie akcji, elementach świata przedstawionego, archaizmach, narracji – wyjaśnia, czym jest rytuał – omawia symbolikę ognia – omawia zasady pisowni nazw świąt i zwyczajów – tworzy fragment komiksu – pisze oryginalne zaproszenie – pisze opowiadanie	– porządkuje informacje na temat dawnych świąt słowiańskich – omawia wskaźniki tradycji, czas akcji, elementy świata przedstawionego, narrację i rytuały opisane w utworze – wyjaśnia znaczenie symboliki ognia – omawia funkcje archaizmów – stosuje w praktyce zasady pisowni nazw świąt i zwyczajów – tworzy ciekawy fragment komiksu – pisze zaproszenie, zachowując wszystkie wyznaczniki tej formy wypowiedzi	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	--	--	--	--	---	---

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
			– pisze proste opowiadanie		– pisze twórcze opowiadanie	

14.	Kiedy tradycje mogą zanikać? Jan Kochanowski, <i>Pieśń świętojańska o Sobótce</i> (fragmenty)	– wie, co to są synonimy – rozpoznaje pieśń jako gatunek liryczny – uważnie ogląda obraz – kojarzy pojęcie tradycji słowiańskiej – zna wagę tradycji w życiu człowieka – wie, jak stworzyć plan – wie, jak stworzyć wypowiedź argumentacyjną	– zestawia synonimy z różnymi tradycjami – zna cechy pieśni – zna pojęcie <i>sielanka</i> – wskazuje elementy przedstawieniowe obrazu – dostrzega elementy tradycji słowiańskiej w utworze renesansowym – wypowiada się na temat roli tradycji w życiu człowieka – tworzy plan – z pomocą tworzy wypowiedź argumentacyjną	– wypowiada się na temat synonimów związanych z różnymi tradycjami, – wypowiada się na temat pieśni, sielanki – omawia elementy przedstawieniowe obrazu – wypowiada się na temat elementów tradycji słowiańskiej w utworze renesansowym – ocenia rolę tradycji w życiu człowieka – tworzy wyczerpujący plan – tworzy wypowiedź argumentacyjną	– wyjaśnia związek synonimów z różnymi tradycjami – omawia cechy pieśni, sielanki – interpretuje obraz – omawia elementy tradycji słowiańskiej w utworze renesansowym – uzasadnia swoją ocenę roli tradycji w życiu człowieka – pisze twórczy plan – tworzy przekonującą wypowiedź argumentacyjną	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst pieśni
-----	--	--	--	---	---	--

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
15.	Co łączy ortografię z tradycją? ortografia	– wie, czym zajmuje się ortografia – wie, że należy stosować reguły ortograficzne – z pomocą prezentuje wyniki pracy	– zna podstawowe zasady polskiej ortografii – ma świadomość słuszności i potrzeby stosowania reguł ortograficznych – prezentuje wyniki pracy	– omawia podstawowe zasady polskiej ortografii – wypowiada się na temat słuszności stosowania reguł ortograficznych – w ciekawy sposób prezentuje wyniki pracy	– stosuje w praktyce podstawowe zasady polskiej ortografii – uzasadnia słuszność i potrzebę stosowania reguł ortograficznych – w atrakcyjny sposób prezentuje wyniki pracy	– pisze poprawnie ortograficznie z uwzględnieniem poznanych reguł

16.	Rzecz o rzeczy Julian Tuwim, <i>Rzecz</i> Czarnoleska	– zna pojęcie tradycji literackiej – wie, co to jest motyw – wie, na czym polega animizacja – wie, że liczne wyrazy mają wiele znaczeń – zna różne wizerunki Jana Kochanowskiego – wie, że są dzieła zrywające z tradycją literacką – formułuje prostą opinię – rozpoznaje przymiotniki – tworzy prostą ilustrację do wiersza	– wie, co to jest tradycja literacka, – rozpoznaje główne motywy w wierszu – rozpoznaje animizację – wie, że wyraz <i>rzecz</i> ma różne znaczenia – zestawia różne wizerunki Jana Kochanowskiego – podaje przykłady dzieł zrywających z tradycją literacką – formułuje opinię – wie, że od nazw miejscowości można tworzyć przymiotniki – tworzy ilustrację do wiersza	– omawia pojęcie tradycji literackiej – wypowiada się na temat głównych motywów w wierszu – podaje przykłady animizacji – omawia znaczenia wyrazu <i>rzecz</i> – porównuje różne wizerunki Jana Kochanowskiego – przedstawia dzieła zrywające z tradycją literacką – prezentuje opinię – omawia przymiotniki utworzone od nazw miejscowości – tworzy odpowiednią ilustrację do wiersza	– wyjaśnia, co to jest tradycja literacka – omawia główne motywy w wierszu – określa funkcję animizacji – stosuje wyraz <i>rzecz</i> w różnych znaczeniach – omawia różne wizerunki Jana Kochanowskiego – omawia dzieła zrywające z tradycją literacką – uzasadnia opinię – tworzy przymiotnik od nazwy miejscowości – tworzy oryginalną ilustrację do wiersza	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór
-----	---	---	---	--	--	---

17.	O tradycji rycerskiej w kulturze Andrzej Sapkowski, <i>Świat króla Artura</i> (fragmenty)	– zna pojęcia: <i>tradycja rycerska, kodeks rycerski, Okrągły Stół</i> – rozpoznaje wartości rycerskie – wie, jak ułożyć plan wydarzeń – dostrzega nawiązania do tradycji rycerskiej – uważnie ogląda rzeźbę oraz miniaturę średniowieczną – wie, na czym polega dialog – wie, jak sformułować opinię	– wie, co składa się na tradycję rycerską – nazywa wartości rycerskie – wie, czym był kodeks rycerski i Okrągły Stół – układa plan wydarzeń – wyszukuje nawiązania do tradycji rycerskiej – wskazuje elementy przedstawieniowe rzeźby – omawia elementy przedstawieniowe miniatury średniowiecznej – układa prosty dialog dotyczący kodeksu rycerskiego	– wypowiada się na temat tradycji rycerskiej, wartości rycerskich i kodeksu rycerskiego oraz nawiązań do tradycji rycerskiej – omawia tradycję Okrągłego Stołu – układa funkcjonalny plan wydarzeń – omawia elementy przedstawieniowe rzeźby – odczytuje symbolikę miniatury średniowiecznej – prezentuje dialog dotyczący kodeksu rycerskiego – prezentuje opinię na temat kodeksu rycerskiego	– omawia wyznaczniki tradycji rycerskiej i wartości rycerskie – wymienia zasady kodeksu rycerskiego – wypowiada się na temat Okrągłego Stołu – na podstawie planu opowiada historię – omawia nawiązania do tradycji rycerskiej – interpretuje rzeźbę – interpretuje miniaturę średniowieczną – układa dialog dotyczący kodeksu rycerskiego	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	---	---	--	---	---	---

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
			– formułuje opinię na temat aktualności zasad kodeksu rycerskiego		– uzasadnia opinię na temat aktualności kodeksu rycerskiego	

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
18.	Sprawdzam, czy potrafię napisać rozprawkę sekcja <i>Mam lekkie pióro</i>	- wyodrębnia rozprawkę spośród innych form wypowiedzi - wie, co to jest akapit - wie, co to jest argument i kontrargument - wie, jak stworzyć rozprawkę, pisze przy pomocy nauczyciela	- zna strukturę rozprawki (teza, hipoteza, argument, kontrargument, przykład, wniosek, wniosek cząstkowy) - ma świadomość funkcji akapitów - dobiera argumenty i kontrargumenty - z pomocą tworzy rozprawkę - ocenia stworzoną rozprawkę, pisze tekst argumentacyjny wg kryteriów oceny rozprawki CKE)	- omawia strukturę rozprawki (teza, hipoteza, argument, kontrargument, przykład, wniosek, wniosek cząstkowy) - omawia funkcje akapitów - omawia argumenty i kontrargumenty - tworzy rozprawkę (kryteria CKE)	- stosuje w praktyce strukturę rozprawki - funkcjonalnie stosuje akapity - funkcjonalnie dobiera argumenty i kontrargumenty - tworzy ciekawą rozprawkę - uzasadnia ocenę stworzonej rozprawki - pisze rozprawkę- wg kryteriów oceny rozprawki CKE	samodzielnie pisze rzeczową rozprawkę o pogłębionej argumentacji, z użyciem stosownych przykładów z lektur obowiązkowych, poprawną stylistycznie i językowo, z zachowaniem zasad ortografii i interpunkcji (wg kryteriów oceny dłuższej wypowiedzi pisemnej o charakterze argumentacyjnym- realizacja tematu, elementy retoryczne, kompetencje literackie i kulturowe, kompozycja, styl, język, ortografia, interpunkcja)

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
19.	Tradycja. Podsumowanie rozdziału II	– wie, jakie teksty występują w rozdziale II – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	– samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale II – redaguje własny tekst(argumentacyjny/opowiadanie twórcze) wg kryteriów oceny dłuższej wypowiedzi pisemnej

20.	Co Świadczy o szacunku do człowieka? Roksana Jędrzejewska-Wróbel, <i>Stan splątania</i> (fragmenty)	– wie, że szacunek można wyrazić za pomocą języka ciała – dostrzega zachowanie dyrektora i zasady obowiązujące bohaterów w szkole – szuka w tekście cytatów – umie sformułować opinię – wie, co to są powtórzenia i wyliczenia – dostrzega w tekście narrację	– zna sposoby wyrażania szacunku za pomocą języka ciała – wypowiada się na temat zachowania dyrektora oraz zasad obowiązujących bohaterów w szkole – cytuje odpowiednie fragmenty – formułuje opinię na temat szacunku w szkole – wskazuje w tekście powtórzenia i wyliczenia – rozpoznaje typ narracji	– umie wyrazić szacunek za pomocą języka ciała – wypowiada się na temat zasad obowiązujących bohaterów w szkole – omawia zachowanie dyrektora – omawia cytowane fragmenty – przedstawia opinię na temat szacunku w szkole – omawia powtórzenia i wyliczenia – określa typ narracji	– funkcjonalnie stosuje język w celu wyrażenia szacunku – omawia zasady obowiązujące bohaterów w szkole – ocenia zachowanie dyrektora – analizuje i interpretuje cytaty – uzasadnia opinię na temat szacunku w szkole – omawia funkcję wyliczeń i powtórzeń – omawia funkcję narracji	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	--	--	--	--	---	---

21.	Co się dzieje, gdy zabraknie szacunku Stanisław Lem, <i>Jak Mikromił i Gigacyan ucieczkę mgławic wszcęli</i> (fragmenty)	– wskazuje bohaterów – wie, czym jest fantastyka naukowa – rozpoznaje przynależność gatunkową utworu – wie, czym jest komizm jako kategoria estetyczna – układa proste pytania do tekstu – zna związki frazeologiczne – wie, jak ułożyć przemówienie i opowiadanie – wie, na czym polega przekład intersemiotyczny	– omawia bohaterów – określa przynależność gatunkową tekstu, stosując pojęcie fantastyki naukowej – zna elementy komizmu – formułuje pytania do bohatera – poprawnie stosuje frazeologizmy – prezentuje swoje stanowisko – układa proste przemówienie i opowiadanie – dokonuje prostego przekładu intersemiotycznego o pojęcia szacunku	– charakteryzuje bohaterów – omawia pojęcie fantastyki naukowej na przykładzie utworu Lema – wskazuje i wyjaśnia frazeologizmy w tekście – rozpoznaje elementy komizmu w tekście – formułuje ciekawe pytania do bohatera – układa opowiadanie i przemówienie – dokonuje przekładu intersemiotycznego o pojęcia szacunku	– ocenia bohaterów – wyjaśnia, na czym polega fantastyka naukowa – uzasadnia przynależność gatunkową tekstu – określa funkcje frazeologizmów – omawia elementy komizmu w tekście – formułuje funkcjonalne pytania do bohatera – układa twórcze opowiadanie i przemówienie – dokonuje interesującego przekładu intersemiotycznego o pojęcia szacunku	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór
-----	---	---	--	---	--	---

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
				– omawia ilustracje związane z twórczością Stanisława Lema	– interpretuje ilustracje związane z twórczością Lema	
22.	Typy wypowiedzeń – powtórzenie wiadomości* składnia * Materiał na s. 371– 374 podręcznika – do decyzji nauczyciela	– wie, co to jest równoważnik zdania – rozpoznaje zdanie pojedyncze oraz zdanie złożone – zna typy zdań złożonych współrzędnie i rodzaje zdań złożonych podrzędnie	– wyjaśnia, co to jest równoważnik zdania – wie, jak są zbudowane zdanie pojedyncze i zdanie złożone – wymienia typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie – przekształca zdania pojedyncze w złożone i odwrotnie	– rozpoznaje w tekście równoważniki zdania, zdania pojedyncze i złożone – omawia budowę zdania pojedynczego i złożonego – omawia typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie – układa konkretne typy zdań złożonych	– stosuje w praktyce równoważniki zdania, wypowiedzenia pojedyncze oraz złożone – rozpoznaje w tekście typy zdań złożonych podrzędnie i współrzędnie – bezbłędnie układa konkretne typy zdań złożonych	– funkcjonalnie stosuje różne typy wypowiedzeń

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
23.	Jak złożyć, by było poprawnie. Wypowiedzenia wielokrotnie złożone składnia	- wie, co to jest zdanie wielokrotnie złożone - wie, jak łączyć zdania pojedyncze w zdania wielokrotnie złożone - wie, że w zdaniu wielokrotnie złożonym należy stosować znaki interpunkcyjne	- podaje przykłady zdania wielokrotnie złożonego - tworzy zdania wielokrotnie złożone ze zdań pojedynczych - zna zasady interpunkcji	- omawia zdania wielokrotnie złożone - omawia zasady interpunkcji - rozpoznaje zdania wielokrotnie złożone - buduje zdania wielokrotnie złożone ze zdań pojedynczych i złożonych współrzędnie bądź podrzędnie	- stosuje w praktyce zdania wielokrotnie złożone - układa zdania wielokrotnie złożone i nazywa ich części składowe - poprawnie stosuje zasady interpunkcji	poprawnie i funkcjonalnie stosuje w praktyce zdania wielokrotnie złożone

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
24.	Praca nad wzajemnym szacunkiem Mark Twain, <i>Pamiętniki Adama i Ewy</i> (fragmenty)	- wskazuje bohaterów - rozpoznaje elementy świata przedstawionego - wyjaśnia, dlaczego tekst jest pamiętnikiem - wskazuje cytaty świadczące o braku szacunku	- wydobywa wydarzenia - przedstawia bohaterów - wskazuje elementy świata przedstawionego - wie, czym jest pamiętnik - rozpoznaje wypowiedzi świadczące o braku szacunku	- omawia wydarzenia - charakteryzuje bohaterów - omawia elementy świata przedstawionego - przedstawia cechy pamiętnika - omawia wypowiedzi świadczące o braku szacunku	- porządkuje wydarzenia - porównuje bohaterów - interpretuje elementy świata przedstawionego - wyjaśnia, co różni pamiętnik od dziennika - wskazuje w tekście cechy pamiętnika - komentuje wypowiedzi świadczące o braku szacunku	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
25.	Leszek Kołakowski o szacunku do siebie Leszek Kołakowski, <i>Jak Gyom został starszym panem</i> (fragmenty)	- formułuje prostą opinię - dostrzega w tekście postaci i wydarzenia - przedstawia bohatera - rozpoznaje elementy świata przedstawionego - wie, na czym polega samoocena	- formułuje opinię - wyodrębnia wydarzenia i postaci - omawia postawę bohatera - określa świat przedstawiony - dokonuje samooceny	- prezentuje opinię - omawia wydarzenia i postaci - charakteryzuje bohatera - omawia elementy świata przedstawionego - prezentuje samoocenę	- uzasadnia opinię - porządkuje wydarzenia - ocenia postawę bohatera - komentuje sposób prezentacji świata przedstawionego - dokonuje samooceny i wiąże wskazane cechy z postaciami literackimi	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
26.	27. Czy mieć styl to zawsze znaczy być modnym? zróżnicowanie języka	– zna pojęcie stylu językowego – wie, że istnieją różne rodzaje stylów językowych – wie, że każdy styl ma specyficzne dla siebie środki językowe – wie, jak stworzyć grę planszową	– wie, co to jest styl językowy – zna różne rodzaje stylów – zna środki językowe charakterystyczne dla różnych stylów – pod kierunkiem tworzy grę planszową	– wyjaśnia, na czym polega styl językowy – rozpoznaje różne rodzaje stylów językowych – omawia środki językowe charakterystyczne dla poszczególnych stylów języka – tworzy grę planszową	– omawia wyznaczniki stylu językowego – omawia różne rodzaje stylów – wskazuje w tekście środki językowe charakterystyczne dla różnych stylów – tworzy ciekawą grę planszową	– stosuje w tworzonych wypowiedziach odpowiednie style językowe

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
27.	Rozpoznaję artykuł wśród innych form wypowiedzi <i>Moje „JA”</i>	– rozpoznaje teksty publicystyczne – wie, że artykuł należy do publicystyki – zwraca uwagę na tytuł i śródtytuły – zna pojęcie <i>lid</i> – dostrzega informacje w tekście – wie, co to jest kolokwializm – układa proste zakończenie tekstu – uczestniczy w tworzeniu prezentacji multimedialnej	– zna pojęcie <i>publicystyka</i> – wie, czym cechuje się artykuł – zna rolę tytułu – wie, co to jest <i>lid</i> – rozpoznaje śródtytuły – wyszukuje informacje w tekście – wskazuje kolokwializmy – układa zakończenie tekstu na wskazany temat – przygotowuje prezentację multimedialną – formułuje opinię	– wyjaśnia, na czym polega publicystyka – określa cechy artykułu – omawia tytuł i śródtytuły – wyjaśnia, czym jest <i>lid</i> – porządkuje informacje z tekstu – omawia kolokwializmy – układa zakończenie zgodne z wymową tekstu – przygotowuje ciekawą prezentację multimedialną – prezentuje opinię	– odróżnia publicystykę od literatury pięknej – rozpoznaje artykuł wśród innych form wypowiedzi – omawia rolę tytułu i śródtytułów oraz funkcję <i>lidu</i> – przetwarza informacje z tekstu – określa funkcje kolokwializmów – układa ciekawe zakończenie tekstu / artykułu na wskazany temat – przedstawia prezentację multimedialną – uzasadnia opinię argumentami	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst wybranego artykułu

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
28.	Nie dyskryminujmy – szanujmy! Janina Bąk, <i>Dzień dobry, dzieci, na dzisiejszej lekcji się podyskryminujemy</i> (fragment)	– zna pojęcia dyskryminacji i szacunku – dostrzega informacje w tekście – wskazuje informacje o eksperymencie – tworzy prosty plakat na temat szacunku	– rozumie pojęcia dyskryminacji i szacunku – wyszukuje informacje w tekście – relacjonuje przebieg eksperymentu – tworzy plakat na temat szacunku	– wypowiada się na temat dyskryminacji i szacunku – porządkuje informacje z tekstu – omawia przebieg eksperymentu – tworzy ciekawy plakat na temat szacunku	– definiuje pojęcia dyskryminacji i szacunku – przetwarza informacje z tekstu – formułuje wnioski na podstawie przebiegu eksperymentu – prezentuje i omawia plakat na temat szacunku	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
29.	Jaką pracę powinien wykonać człowiek słaby? Czesław Miłosz, <i>To jasne</i>	– rozpoznaje podmiot liryczny – z pomocą interpretuje tekst – zna słowo <i>mizéria</i> – zwraca uwagę na przypisy do tekstu – pisze prostą rozprawkę	– wskazuje podmiot liryczny – interpretuje tekst – wie, że słowo <i>mizéria</i> ma więcej niż jedno znaczenie – wie, czemu służą przypisy do tekstu – pisze rozprawkę – omawia fotografie	– wypowiada się na temat podmiotu lirycznego – wstępnie interpretuje tekst – wypowiada się na temat znaczeń słowa <i>mizéria</i> – omawia przypisy do tekstu – pisze rozwiniętą rozprawkę – omawia elementy przedstawieniowe fotografii	– charakteryzuje podmiot liryczny – formułuje wnioski wynikające z tekstu wiersza – wyjaśnia różne znaczenia słowa <i>mizéria</i> – układa przypisy do tekstu – pisze ciekawą rozprawkę – wskazuje, co łączy fotografie	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
30.	Piszemy podanie sekcja <i>Mam lekkie pióro</i>	– wie, co to jest podanie – wie, co to jest argument – z pomocą nauczyciela pisze podanie	– wymienia cechy podania – formułuje proste argumenty – pisze podanie	– omawia cechy podania – formułuje argumenty – pisze funkcjonalne podanie	– wyróżnia podanie spośród innych form użytkowych – formułuje przekonujące argumenty – pisze podanie zgodnie z wszelkimi wymogami tej formy wypowiedzi	– pisze funkcjonalne podanie, zachowując wszystkie wyznaczniki tej formy wypowiedzi

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
31.	Szacunek. Podsumowanie rozdziału III	– wie, jakie teksty występują w rozdziale III – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale – przy pomocy nauczyciela pisze tekst o charakterze argumentacyjnym	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale – pisze wypowiedź o charakterze argumentacyjnym	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale – redaguje własny tekst argumentacyjny	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale – redaguje własny tekst argumentacyjny	– samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale III – redaguje własny tekst argumentacyjny (wg kryteriów oceny wypowiedzi argumentacyjnej)

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
DRUGIE PÓŁROCZE						
Rozdział IV. Wierność						

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
32.	Dlaczego warto być wiernym, gdy dąży się do celu? J.R.R. Tolkien, <i>Władca Pierścieni</i> (fragmenty)	– rozumie słowo <i>wierny</i> – wie, czym są słowa kluczowe – rozpoznaje bohatera – umie sformułować argument – zna pojęcie parafrazy – pod kierunkiem parafrazuje tekst – układa prostą notatkę i prosty opis przeżyć wewnętrznych	– wie, że słowo <i>wierny</i> ma wiele znaczeń – wskazuje słowa kluczowe – przedstawia sytuację bohatera – formułuje proste argumenty na poparcie tezy – wie, co to jest parafraza – parafrazuje tekst – układa notatkę i opis przeżyć wewnętrznych	– omawia znaczenia słowa <i>wierny</i> – wypowiada się na temat słów kluczowych – analizuje sytuację bohatera – przedstawia argumenty na poparcie tezy – wyjaśnia, na czym polega parafraza – ciekawie parafrazuje tekst – układa interesującą notatkę i ciekawy opis przeżyć wewnętrznych	– wyjaśnia na przykładach wieloznaczność słowa <i>wierny</i> – objaśnia słowa kluczowe – analizuje sytuację bohatera z uwzględnieniem jego rozterek – formułuje przekonujące argumenty na poparcie tezy – tworzy parafrazę – twórczo parafrazuje tekst – układa funkcjonalną notatkę i twórczy opis przeżyć wewnętrznych	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
33.	34. Wypowiedzenia wielokrotnie złożone lubią interpunkcję składnia, interpunkcja	– wie, że w wypowiedzeniach wielokrotnie złożonych obowiązują zasady interpunkcji – rozumie znaki interpunkcyjne w zdaniach wielokrotnie złożonych	– zna zasady interpunkcji w wypowiedzeniach wielokrotnie złożonych – tworzy zdania wielokrotnie złożone, starając się zachowywać zasady interpunkcji	– objaśnia zasady interpunkcji w wypowiedzeniach wielokrotnie złożonych – tworzy zdania wielokrotnie złożone z zachowaniem zasad interpunkcyjnych	– stosuje w praktyce zasady interpunkcji w wypowiedzeniach wielokrotnie złożonych – tworzy poprawne interpunkcyjnie zdania wielokrotnie złożone	– bezbłędnie stosuje zasady interpunkcji w wypowiedzeniach wielokrotnie złożonych

34.	O tekstach literackich i nieliterackich Sławomir Filipek, <i>Canis lupus familiaris. Symbolika psa w historii, sztuce i literaturze</i> –zarys problematyki (fragment) Krzysztof Kamil Baczyński, <i>Z psem</i> (fragmenty) Dorota Terakowska, <i>Epitafium na śmierć psa</i> (fragmenty)	– zna pojęcie piśmiennictwa – wie, że piśmiennictwo ma różne odmiany – zna pojęcie stylu tekstu – zna podstawowe środki językowe – wie, jak sformułować opinię – dostrzega informacje w tekście – układa prosty tekst o wskazanym charakterze	– wie, co to jest piśmiennictwo – zna odmiany piśmiennictwa (literatura piękna, publicystyka, literatura naukowa i popularnonaukowa) – rozpoznaje styl tekstu – rozpoznaje środki językowe – formułuje opinię na temat stopnia przystępności wypowiedzi – odróżnia w tekście opinie od informacji – układa tekst o wskazanym charakterze	– wypowiada się na temat piśmiennictwa – wie, czym się charakteryzują różne odmiany piśmiennictwa – wypowiada się na temat stylu tekstu – omawia środki językowe – prezentuje opinię na temat stopnia przystępności wypowiedzi – wypowiada się na temat opinii i informacji w tekście – układa ciekawy tekst o wskazanym charakterze	– wyjaśnia, co to jest piśmiennictwo – omawia różne odmiany piśmiennictwa – omawia styl tekstu – określa funkcje środków językowych – uzasadnia opinię na temat stopnia przystępności wypowiedzi – wyjaśnia, czym jest opinia, a czym informacja w tekście – układa twórczy tekst o wskazanym charakterze	– samodzielnie interpretuje wybrane teksty literackie i nieliterackie
-----	--	---	--	--	---	---

35.	O młodych ludziach w tragicznym czasie wojny Krzysztof Kamil Baczyński, <i>Pokolenie</i> Krzysztof Kamil Baczyński, <i>Elegia o... [chłopcu polskim]</i>	– wie, kim był Krzysztof Kamil Baczyński – zna pojęcie <i>pokolenie Kolumbów</i> – wie, czym jest tragizm – dostrzega podmiot liryczny w wierszu – wie, kim jest adresat – rozpoznaje emocje – zna podstawowe środki artystyczne – wie, że barwy mogą mieć znaczenie symboliczne – zna pojęcie elegii	– zna podstawowe fakty z biografii Baczyńskiego – rozumie pojęcie <i>pokolenie Kolumbów</i> – wie, że pokolenie Kolumbów było tragiczne – rozpoznaje w wierszu podmiot liryczny i adresata, nazywa ich emocje – dostrzega w tekście środki artystyczne – rozumie symbolikę barw – wie, co to jest elegia – tworzy proste teksty inspirowane twórczością Baczyńskiego	– omawia podstawowe fakty z biografii Baczyńskiego – charakteryzuje pokolenie Kolumbów – omawia tragizm pokolenia Kolumbów – określa podmiot liryczny i adresata wiersza – omawia emocje podmiotu lirycznego i adresata – określa środki artystyczne – omawia symbolikę barw – wyjaśnia, co to jest elegia – tworzy teksty inspirowane twórczością Baczyńskiego	– zna biografię Baczyńskiego – wyjaśnia, na czym polega tragizm pokolenia Kolumbów – charakteryzuje podmiot liryczny i adresata – analizuje oraz interpretuje emocje podmiotu lirycznego i adresata – określa funkcje środków artystycznych – wyjaśnia symbolikę barw – omawia cechy gatunkowe elegii – tworzy interesujące teksty inspirowane twórczością Baczyńskiego	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst w odniesieniu do stosownych kontekstów
-----	--	---	---	---	--	--

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		– tworzy bardzo proste teksty inspirowane twórczością Baczyńskiego			– interpretuje grafikę Baczyńskiego	

36.	O powstańczej codzienności Miron Białoszewski, <i>Pamiętnik z powstania warszawskiego</i> (fragmenty)	– wie, gdzie szukać informacji o powstaniu warszawskim – wie, że pisownia nazw wydarzeń historycznych podlega określonym zasadom – wie, jak formułować opinię – wie, co to jest przypis – dostrzega specyficzne cechy języka tekstu – bierze udział w tworzeniu słuchowiska lub inscenizacji tekstu – wie, co to jest mural	– zbiera informacje o powstaniu warszawskim – zna zasady pisowni wydarzeń historycznych – formułuje opinię na temat dzieła – wie, czemu służą przypisy do tekstu – wskazuje specyficzne cechy języka tekstu – tworzy proste słuchowisko lub inscenizację na podstawie tekstu – dostrzega elementy murali – wyszukuje informacje w tekście popularnonaukowym	– omawia informacje o powstaniu warszawskim – omawia zasady pisowni nazw wydarzeń historycznych – prezentuje opinię na temat dzieła – omawia przypisy do tekstu – omawia specyficzne cechy języka tekstu – bierze czynny udział w tworzeniu słuchowiska lub inscenizacji tekstu – omawia murale – omawia informacje z tekstu popularnonaukowego	– porządkuje informacje o powstaniu warszawskim – stosuje w praktyce zasady pisowni nazw wydarzeń historycznych – uzasadnia opinię na temat dzieła – formułuje przypisy do tekstu – analizuje język tekstu – tworzy ciekawe słuchowisko lub inscenizację na podstawie tekstu – interpretuje murale – porządkuje informacje z tekstu popularnonaukowego	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór
-----	---	---	--	--	---	---

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		– korzysta z tekstu popularno-naukowego				
37.	Popularnonaukowe ujęcie wierności styl popularnonaukowy	– rozpoznaje styl popularnonaukowy – dostrzega informacje w tekście – zna podstawowe środki stylu popularno-naukowego – wie, na czym polega przeprowadzenie sondy – wie, jak formułować wnioski	– wskazuje cechy stylu popularnonaukowego – wyszukuje informacje w tekście – wskazuje środki charakterystyczne dla stylu popularnonaukowego – przygotowuje się do przeprowadzenia sondy – dostrzega wnioski	– wypowiada się na temat stylu popularnonaukowego – omawia informacje z tekstu – podaje przykłady środków charakterystycznych dla stylu popularnonaukowego – przeprowadza sondę – omawia wnioski	– omawia cechy stylu popularnonaukowego – porządkuje informacje z tekstu – omawia środki charakterystyczne dla stylu popularnonaukowego – przeprowadza sondę, omawia jej rezultaty – formułuje wnioski	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
38.	Wierność przekonaniom Michał Matejczuk, <i>Bez wyjaśnień</i>	– wie, jak sformułować opinię – wie, co to jest sytuacja liryczna – wie, kto to jest adresat – wie, co to jest intencja wypowiedzi – zwraca uwagę na tytuł wiersza – wie, na czym polega prezentacja multimedialna – wie, jak napisać rozprawkę – wie, jak napisać zaproszenie	– formułuje opinię na podstawie ilustracji – dostrzega sytuację liryczną w wierszu – rozpoznaje adresata – rozpoznaje intencję wypowiedzi – rozpoznaje sensy zawarte w tytule wiersza – pod kierunkiem przygotowuje prezentację multimedialną – pisze rozprawkę – pisze zaproszenie	– prezentuje opinię na podstawie ilustracji – wypowiada się na temat sytuacji lirycznej – prezentuje adresata – wypowiada się na temat intencji wypowiedzi – omawia sensy zawarte w tytule wiersza – przygotowuje wyczerpującą prezentację multimedialną – pisze rozwiniętą rozprawkę – pisze ciekawe zaproszenie	– uzasadnia opinię na podstawie ilustracji – omawia sytuację liryczną w wierszu – wypowiada się na temat adresata – omawia intencję wypowiedzi – interpretuje tytuł wiersza – przygotowuje ciekawą prezentację multimedialną – pisze ciekawą rozprawkę – pisze zaproszenie zgodne z wszystkimi wymogami tej formy wypowiedzi	– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
39.	Wierność w tłumaczeniu i przekładzie <i>Tłumaczenie a przekład – na czym polega różnica?</i> (fragmenty)	– zna pojęcia przekładu i tłumaczenia – dostrzega informacje w tekście – rozpoznaje artykuł – wie, jak przedstawić swoje stanowisko – wie, co to jest podcast – wie, jak ułożyć dialog	– wie, czym są przekład i tłumaczenie – wyszukuje informacje w tekście – wskazuje w tekście cechy artykułu – prezentuje swoje stanowisko – wyjaśnia, co to jest podcast – układa prosty dialog	– wypowiada się na temat przekładu i tłumaczenia – omawia informacje z tekstu – wypowiada się na temat artykułu – wyjaśnia swoje stanowisko – omawia funkcje podcastu – układa dialog	– wyjaśnia, czym są przekład i tłumaczenie – porządkuje informacje z tekstu – omawia w tekście cechy artykułu – uzasadnia swoje stanowisko – tworzy scenariusz podcastu – układa ciekawy dialog	– samodzielnie analizuje i interpretuje artykuł

40.	Sztuka stawiania granic Przemek Staroń, <i>Czy mam prawo powiedzieć nie?</i> <i>Czyli o zatrzymywaniu u lecących pocisków</i> (fragmenty)	– wie, co to jest synonim – dostrzega informacje w tekście – zna pojęcie algorytm – wyodrębnia czasowniki – zna pojęcie literatury popularno-naukowej – wie, na czym polega parafraza tekstu – wie, jak sformułować argumenty – wie, co to jest scenariusz – wie, jakie lektury obowiązkowe można przywołać	– wyjaśnia, co to jest synonim – wyszukuje informacje w tekście – wie, co to jest algorytm – dostrzega zastosowane formy czasowników – zna cechy literatury popularnonaukowej – parafrazuje tekst – przygotowuje argumenty – wyjaśnia, na czym polega scenariusz – dobiera przykłady z lektur obowiązkowych	– omawia synonimy – omawia informacje z tekstu – wyjaśnia, co to jest algorytm – omawia zastosowane czasowniki – omawia cechy literatury popularnonaukowej – funkcjonalnie parafrazuje tekst – omawia argumenty – omawia cechy scenariusza – wypowiada się na temat przykładów lektur obowiązkowych	– podaje synonimy – porządkuje informacje z tekstu – tworzy algorytm – omawia funkcje zastosowanych form czasowników – wskazuje w tekście cechy literatury popularnonaukowej – parafrazuje tekst z zastosowaniem zdań wielokrotnie złożonych – prezentuje argumenty – przygotowuje scenariusz – omawia przykłady z lektur obowiązkowych	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	--	---	---	---	---	---

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
41.	Wierność. Podsumowanie rozdziału IV	– wie, jakie teksty występują w rozdziale IV – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale IV redaguje wypowiedź retoryczną zgodnie z jej zasadami (jak poprzednio)

42.	Czy literat to też zawód? Tadeusz Różewicz, <i>zawód: literat</i>	– formułuje proste pytania do wiersza – zna pojęcie rzeczownika odczasownikowego – wie, jak sformułować wnioski – próbuje rozbudować tekst – zna pojęcia liryki, epiki i dramatu – układa prosty tekst o zaletach pracy pisarza – zna pojęcia <i>treść wyrazu</i> i <i>zakres wyrazu</i> – ogląda uważnie portret poety	– formułuje pytania do wiersza – wyjaśnia, co to jest rzeczownik odczasownikowy – formułuje wnioski na temat pracy pisarza – rozbudowuje tekst – zna cechy rodzajów literackich – układa tekst o zaletach pracy pisarza – wie, co to jest <i>treść wyrazu</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i> – wskazuje elementy przedstawieniowe portretu poety	– formułuje ciekawe pytania do wiersza – omawia rzeczowniki odczasownikowe – prezentuje wnioski na temat pracy pisarza – w ciekawy sposób rozbudowuje tekst – podaje przykłady tekstów w różnych rodzajach literackich – układa rozwinięty tekst o zaletach pracy pisarza – wyjaśnia, co to jest <i>treść wyrazu</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i> – omawia elementy przedstawieniowe portretu poety	– formułuje funkcjonalne pytania do wiersza – wskazuje rzeczowniki odczasownikowe w tekście – uzasadnia swoje stanowisko – twórczo rozbudowuje tekst – omawia cechy rodzajów literackich – układa ciekawy tekst o zaletach pracy pisarza – określa <i>treść</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazów</i> – interpretuje portret poety	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	--	--	---	--	---	---

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
43.	Szkoła ponadpodstawowa a preferencje zawodowe <i>Wybierz szkołę optymalną dla siebie, wywiad z dr. Jakubem Jerzym Czarkowskim przeprowadzony przez Olę Siewko (fragmenty)</i>	– dostrzega informacje w tekście – formułuje proste pytania – wie, jak streścić wywiad – wyraża prostą opinię – uczestniczy w tworzeniu ankiety – wie, jakie informacje zamieścić w informatorze o wybranej szkole – zna pojęcie frazeologizmu	– wyszukuje informacje w tekście – formułuje pytania – streszcza wywiad – wyraża opinię – tworzy ankietę – uczestniczy w opracowaniu informatora o wybranej szkole – wie, co to jest frazeologizm	– porządkuje informacje z tekstu – formułuje ciekawe pytania – w ciekawy sposób streszcza wywiad – prezentuje opinię – przeprowadza ankietę – opracowuje informator o wybranej szkole – wyjaśnia, co to jest frazeologizm	– przetwarza informacje z tekstu – formułuje funkcjonalne pytania – streszcza wywiad, zachowując wszystkie wyznaczniki streszczenia – uzasadnia opinię – prezentuje wyniki ankiety – opracowuje funkcjonalny informator o wybranej szkole – wyjaśnia znaczenia frazeologizmów	– samodzielnie analizuje i interpretuje wywiad

44.	* Być reporterem, a może – reportażyście? Melchior Wańkowicz, <i>Nasza kamienica</i> (fragment) Katarzyna Stańczyk, <i>Reporter a reportażyście</i> (fragmenty) * Ponieważ w podstawie 2024 usunięto <i>Tędy i owędy</i> Melchiora Wańkowicza, nauczyciel może wprowadzić reportaż, korzystając z innego, wybranego przez siebie tekstu.	– zna pojęcia: <i>reporter</i>, <i>reportażyście</i>, <i>reportaż</i> – wie, kim był Melchior Wańkowicz – dostrzega elementy świata przedstawionego, narratora i bohaterów tekstu – zauważa w tekście informacje – zna podstawowe środki artystyczne – wie, że istnieją zasady pisowni tytułów czasopism, książek i ich fragmentów – układa proste ogłoszenie	– rozróżnia pojęcia <i>reporter</i> i <i>reportażyście</i> – wie, co cechuje reportaż – zna podstawowe fakty z życia Wańkowicza – rozpoznaje narratora oraz elementy świata przedstawionego w tekście – omawia mieszkańców kamienicy – wyszukuje w tekście informacje artystyczne – zna zasady pisowni tytułów – układa ogłoszenie – pisze podanie	– wyjaśnia, kim jest reporter, a kim reportażyście – omawia cechy reportażu i fotoreportażu – przedstawia wybrane fakty z życia Wańkowicza – określa narratora i elementy świata przedstawionego, w tym mieszkańców kamienicy – porządkuje informacje – nazywa środki artystyczne – omawia zasady pisowni tytułów czasopism, książek i ich fragmentów – układa ciekawe ogłoszenie – pisze poprawne podanie	– definiuje pojęcia: <i>reporter</i> i <i>reportażyście</i>, <i>reportaż</i>, <i>fotoreportaż</i> – zna biografię Wańkowicza – omawia kreację narratora – charakteryzuje elementy świata przedstawionego, w tym mieszkańców kamienicy – przetwarza informacje – określa funkcję środków artystycznych w tekście – stosuje zasady pisowni tytułów – pisze ogłoszenie i podanie zgodnie z wszystkimi wymogami	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	---	---	--	--	--	---

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		– pisze proste podanie				
45.	Czym są prace miłości? Agatha Christie, <i>Dwanaście prac Herkulesa</i> (fragmenty)	– wie, kim był Herkules Poirot – dostrzega w tekście informacje na temat bohatera – wie, jak sformułować wnioski – wie, że Herkules to bohater mityczny – układa proste opowiadanie o współczesnej pracy Herkulesa – tworzy prosty plakat	– wyjaśnia, kim był Herkules Poirot – wyszukuje w tekście informacje o bohaterze – formułuje wnioski – porównuje bohatera literackiego z mitycznym – układa opowiadanie o współczesnej pracy Herkulesa – tworzy plakat	– charakteryzuje Herkulesa Poirota – porządkuje informacje o bohaterze – omawia wnioski – omawia porównanie bohatera literackiego z bohaterem mitycznym – układa rozwinięte opowiadanie o współczesnej pracy Herkulesa – tworzy plakat związany z tematem	– ocenia postępowanie Herkulesa Poirota – przetwarza informacje o bohaterze – wyciąga wnioski z porównania bohatera literackiego z mitycznym i je uzasadnia – układa ciekawe opowiadanie o współczesnej pracy Herkulesa – tworzy ciekawy plakat	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

46.	Praca źródłem wiedzy o naturze człowieka Dorota Terakowska, <i>Córka Czarownicy</i> (fragmenty)	– zna słowo <i>natura</i> – dostrzega elementy świata przedstawionego w tekście – wie, gdzie toczy się akcja – dostrzega, że niektóre wyrazy są pisane wielką literą – rozpoznaje bohaterkę – dostrzega elementy związane z pracą – wie, co to jest list otwarty – pisze proste opowiadanie – wie, co to jest argument	– wie, że słowo <i>natura</i> ma różne znaczenia – rozpoznaje elementy świata przedstawionego w tekście – rozpoznaje miejsce akcji – rozpoznaje wielkie litery w zapisie nazw w tekście – wypowiada się na temat bohaterki – opisuje pracę – pisze list otwarty – pisze opowiadanie o bohaterce – formułuje argumenty	– wyjaśnia znaczenia słowa <i>natura</i> – wypowiada się na temat elementów świata przedstawionego – określa miejsce akcji – wypowiada się na temat zapisu wyrazów wielką literą – omawia cechy bohaterki – opowiada o pracy – pisze rozwinięty list otwarty – pisze ciekawe opowiadanie o bohaterce – formułuje przekonujące argumenty	– posługuje się słowem <i>natura</i> w różnych znaczeniach – omawia elementy świata przedstawionego w tekście – omawia miejsce akcji – określa funkcję wielkich liter w zapisie nazw w tekście – charakteryzuje bohaterkę – wypowiada się na temat pracy – pisze interesujący list otwarty – pisze twórcze opowiadanie o bohaterce – uzasadnia argumenty	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	--	--	---	---	--	---

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
47.	Reklamuję siebie – nauka tworzenia pism użytkowych sekcja <i>Mam lekkie pióro</i>	– zna pojęcia CV i listu motywacyjnego – zna pojęcie kompetencji miękkich – pisze proste teksty użytkowe	– wie, co to jest CV i list motywacyjny – wie, co to są kompetencje miękkie – pisze CV i list motywacyjny	– wyjaśnia, co to jest CV i list motywacyjny – omawia kompetencje miękkie – tworzy funkcjonalne CV i list motywacyjny	– wyjaśnia, jak napisać CV i list motywacyjny – podaje przykłady kompetencji miękkich – tworzy CV i list motywacyjny, zachowując ich wymogi formalne	– samodzielnie pisze funkcjonalne i rozwinięte teksty użytkowe

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
48.	Pomysł na siebie, czyli czy warto być youtuberem Remigiusz Maciaszek, Michał Wojtas, <i>Cały ten Rock</i> (fragmenty)	– zna neologizmy związane z internetem – dostrzega informacje w tekście – wie, jak sformułować wnioski i stanowisko – zna pojęcie antonimu – wie, że youtuberzy posługują się specyficznym językiem – wie, co to jest vlog	– definiuje neologizmy związane z internetem – wyszukuje informacje w tekście – formułuje wnioski i swoje stanowisko – wie, co to jest antonim – wskazuje cechy języka youtuberów – projektuje treści vloga	– omawia neologizmy związane z internetem – porządkuje informacje z tekstu – prezentuje wnioski i swoje stanowisko – wyjaśnia, co to jest antonim – omawia cechy języka youtuberów – omawia treści vloga	– odmienia neologizmy związane z internetem – przetwarza informacje z tekstu – uzasadnia wnioski i swoje stanowisko – podaje antonim słowa <i>introwertyk</i> – podaje przykłady języka youtuberów – przedstawia treści vloga	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
49.	Zawód: felietonista Sylwia Chutnik, <i>Co robić, żeby nie robić?</i> (fragmenty)	– wie, jak ułożyć notatkę na podstawie tekstu – dobiera cytaty – zna streszczenie jako formę wypowiedzi – zna pojęcie ironii – wie, jak sformułować własne stanowisko	– układa prostą notatkę na podstawie tekstu – przywołuje cytaty z tekstu – wie, na czym polega streszczenie – dostrzega w tekście ironię – formułuje własne stanowisko	– układa notatkę na podstawie tekstu – omawia cytaty – wyjaśnia, na czym polega streszczenie – omawia ironię w tekście – prezentuje własne stanowisko	– układa funkcjonalną notatkę na podstawie tekstu – komentuje cytaty z tekstu – streszcza tekst – wskazuje przykład ironii w tekście – uzasadnia własne stanowisko	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
50.	Praca. Podsumowanie rozdziału V	– wie, jakie teksty występują w rozdziale V – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	– samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale V

51.	W poszukiwaniu bliskości Halina Poświatowska, *** [bądź przy mnie blisko]	- wie, że wyróżnia się kilka rodzajów wierszy ze względu na obecność strof i / lub rymów - wie, czym jest język ciała - rozumie pojęcie <i>podmiot liryczny</i> - dostrzega w wierszu adresata - wie, że przysłówki podlegają stopniowaniu - formułuje zdawkowe argumenty - pisze prosty list	- zna pojęcia <i>wiersz stroficzny</i>, <i>stychiczny</i>, <i>biały</i> - zna język ciała - rozpoznaje w wierszu podmiot liryczny i adresata - stopniuje przysłówki - formułuje argumenty - układa list	- wyjaśnia, czym wiersz stroficzny różni się od wiersza stychicznego i białego - omawia język ciała - określa podmiot liryczny i adresata wiersza - bezbłędnie stopniuje przysłówki - przedstawia przekonujące argumenty - układa ciekawy list	- rozpoznaje wiersz stroficzny, stychiczny i biały - omawia relacje międzyludzkie za pomocą języka ciała - charakteryzuje podmiot liryczny i określa jego relacje z adresatem wiersza - stosuje stopniowane przysłówki w zdaniach - potwierdza argumenty przykładami z literatury - układa list zgodnie z wszystkimi wymogami	- samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz
-----	--	---	--	---	--	--

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
52.	55. Dlaczego relacje z ludźmi są ważne? Rashmi Sirdeshpande, <i>Dobre wieści, czyli dlaczego świat wcale <u>nie</u> jest taki zły</i> (fragmenty)	- wyraża swoje zdanie - dostrzega w tekście informacje - wie, co to jest teza	- formułuje opinię - wyszukuje w tekście informacje - wskazuje tezę	- przedstawia opinię - porządkuje informacje z tekstu - ustosunkowuje się do tezy	- potwierdza opinię przykładami - przetwarza informacje z tekstu - wskazuje argumenty potwierdzające lub obalające tezę	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

53.	Komunikacja w relacjach komunikacja językowa i kultura języka Magda Skotnicka, <i>Żyrafa i szakal</i> (fragmenty)	– wie, że istnieje komunikacja werbalna i niewerbalna – zna zasady podtrzymywania relacji i próbuje tak przekształcić wypowiedź, by służyła ich budowaniu – zna pojęcie hejtu – dostrzega w tekście informacje – wie, czym jest parafraza – uczestniczy w planowaniu kampanii przeciwko mowie nienawiści	– rozumie, czym są komunikacja werbalna i niewerbalna – wymienia zasady podtrzymywania relacji i zgodnie z nimi przekształca prostą wypowiedź – wie, co to jest hejt i jak go unikać – wyszukuje w tekście informacje – wyjaśnia, czym jest parafraza – planuje kampanię przeciwko mowie nienawiści	– wyjaśnia pojęcia <i>komunikacja werbalna</i> i <i>komunikacja niewerbalna</i> – przekształca wypowiedź tak, aby służyła budowaniu i podtrzymaniu relacji – wyraża opinie na temat hejtu – porządkuje informacje z tekstu – rozpoznaje parafrazę – przedstawia założenia kampanii przeciwko mowie nienawiści	– w praktyce stosuje komunikację werbalną i niewerbalną – podaje przykłady niszczące dobre relacje oraz przykłady służące ich budowaniu – bezbłędnie przekształca dłuższe wypowiedzi – proponuje, jak sobie radzić z hejtem – przetwarza informacje z tekstu – tworzy parafrazy – przeprowadza kampanię przeciwko mowie nienawiści	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	--	---	--	--	--	---

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
54.	Dlaczego tak trudno rozmawiać o śmierci? Éric-Emmanuel Schmitt, <i>Oskar i pani Róża</i> Lektura uzupełniająca	– wie, czym jest związek frazeologiczny – wskazuje głównego bohatera oraz inne postaci – wie, jakie relacje łączą bohatera z rodzicami – wyraża swoje zdanie	– wyjaśnia, czym jest związek frazeologiczny – omawia postać głównego bohatera i jego relacje z innymi osobami – zastanawia się, co jest powodem trudnych relacji bohatera z rodzicami – formułuje opinię	– podaje znaczenie związków frazeologicznych – omawia relacje głównego bohatera z innymi postaciami oraz określa ich powody – przedstawia opinię – formułuje wnioski	– stosuje związki frazeologiczne w wypowiedziach – charakteryzuje i ocenia bohatera – interpretuje relacje bohatera z rodzicami i innymi ludźmi – uzasadnia opinię i wnioski – podaje przykłady	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
55.	Kulturalna wymiana poglądów kluczem do dobrych relacji komunikacja językowa i kultura języka	– zna pojęcie dyskusji – zna podstawowe zasady dyskusowania – zna podstawowe środki retoryczne – zna znaczenie języka ciała w komunikacji – formułuje zdawkowe argumenty – biernie uczestniczy w debacie oksfordzkiej	– wie, na czym polega dyskusja – zna zasady dyskusowania – zna środki retoryczne stosowane w dyskusji – rozumie znaczenie języka ciała w komunikacji – formułuje argumenty – uczestniczy w debacie oksfordzkiej	– wyjaśnia, na czym polega dyskusja – omawia zasady dyskusowania – omawia środki retoryczne stosowane w dyskusji – wyjaśnia znaczenie języka ciała w komunikacji – porządkuje argumenty – bierze czynny udział w debacie oksfordzkiej	– zna odmiany dyskusji – ocenia zasady dyskusowania – stosuje w praktyce zasady dyskusowania – stosuje w praktyce środki retoryczne w dyskusji – stosuje język ciała w komunikacji – uzasadnia argumenty – bierze aktywny udział w debacie oksfordzkiej	– bierze czynny udział w dyskusji

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
56.	Gorzka droga do szacunku Barbara Kosmowska, <i>Szacun i gorzka czekolada</i> (fragmenty) Lektura uzupełniająca	- wyodrębnia narratorkę i bohaterki tekstu - rozpoznaje sposób narracji - formułuje zdawkowe argumenty - formułuje proste wnioski - ma świadomość przenośnego znaczenia wyrazów - pisze prostą rozprawkę - tworzy opis wydarzeń i proste ogłoszenie	- określa narratorkę i bohaterki tekstu - określa typ narracji - formułuje argumenty - wysnuwa wnioski z tekstu - wie, że sformułowanie <i>gorzka droga do szacunku</i> ma znaczenie przenośne - pisze rozprawkę - tworzy ciekawy opis wydarzeń - tworzy ogłoszenie	- charakteryzuje narratorkę i bohaterki - omawia typ narracji - prezentuje argumenty - przedstawia wnioski - objaśnia sformułowanie <i>gorzka droga do szacunku</i> - pisze rozwiniętą rozprawkę - tworzy funkcjonalny opis wydarzeń - tworzy funkcjonalne ogłoszenie	- ustala wpływ typu narracji na kreację bohaterki - argumentuje swoje wnioski - uzasadnia argumenty - interpretuje sformułowanie <i>gorzka droga do szacunku</i> - tworzy opis wydarzeń z punktu widzenia jednej z uczestniczek - tworzy rozprawkę i ogłoszenie zgodnie z wszystkimi wymogami	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
57.	Sposób na szczęście Norman V. Peale, <i>Jak tworzyć własne szczęście</i> (fragmenty)	– wie, co to są emotikony – dostrzega w tekście informacje – formułuje prosty wniosek – wyraża własne zdanie – wie, co to jest mowa zależna i niezależna – podejmuje próbę przekładu intersemiotycznego tekstu	– rozpoznaje emotikony – wyszukuje w tekście informacje – formułuje wnioski na podstawie tekstu – przedstawia swoje stanowisko – rozpoznaje mowę zależną i niezależną – z pomocą dokonuje przekładu intersemiotycznego o tekstu	– nazywa emocje wyrażane za pomocą emotikonów – porządkuje informacje z tekstu – przedstawia wnioski – omawia swoje stanowisko – podaje przykłady mowy zależnej i niezależnej – dokonuje przekładu intersemiotycznego o tekstu	– określa funkcje stosowania emotikonów – przetwarza informacje z tekstu – uzasadnia wnioski – argumentuje swoje stanowisko – przekształca mowę zależną w niezależną i odwrotnie – dokonuje ciekawego przekładu intersemiotycznego o	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
58.	Człowiek wśród ludzi Ewa Lipska, <i>Tak samo</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – zwraca uwagę na tytuł – wyraża zdanie na temat tekstu – wie, że w tekście wyrażony jest pogląd na temat człowieka – wie, że odmiana rzeczownika <i>człowiek</i> ma charakter osobliwy – pisze prostą rozprawkę	– określa temat utworu – wypowiada się na temat tytułu wiersza – przedstawia swoje stanowisko – wypowiada się na temat człowieka na podstawie tekstu – zna osobliwość w odmianie wyrazu <i>człowiek</i> – pisze rozprawkę	– omawia temat utworu – omawia tytuł wiersza – uzasadnia swoje stanowisko – omawia na podstawie tekstu, co cechuje człowieka – omawia osobliwość w odmianie rzeczownika <i>człowiek</i> – pisze rozwiniętą rozprawkę	– określa problematykę utworu – interpretuje tytuł – uzasadnia stanowisko cytataми z wiersza – charakteryzuje człowieka na podstawie tekstu – poprawnie odmienia rzeczownik <i>człowiek</i> – pisze ciekawą rozprawkę zgodnie z wszystkimi wymogami	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
59.	64. Relacje. Podsumowanie rozdziału VI	– wie, jakie teksty występują w rozdziale VI – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	– samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale VI

Rozdział VII. Rozwój

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
60.	Wzrost i rozwój jako podstawa życia Urszula Zajączkowska, <i>Patyki, badyle</i> (fragmenty)	– wie, co to są związki wyrazowe – rozpoznaje osobę wypowiadającą się w tekście – dostrzega w tekście informacje – formułuje proste opinie i wnioski – dostrzega główną myśl tekstu – pisze prostą rozprawkę – układa pytania do wywiadu	– dostrzega związki wyrazowe – wskazuje osobę wypowiadającą się w tekście – wyszukuje informacje w tekście – formułuje wnioski na podstawie ilustracji – formułuje opinię – wskazuje główną myśl tekstu – pisze rozprawkę – porządkuje pytania do wywiadu	– wyjaśnia znaczenia związków wyrazowych – określa osobę mówiącą w tekście – porządkuje informacje z tekstu – przedstawia wnioski i opinie – określa główną myśl tekstu – pisze rozwiniętą rozprawkę – układa wywiad	– tworzy związki wyrazowe – charakteryzuje osobę mówiącą w tekście – przetwarza informacje z tekstu – uzasadnia wnioski i opinie – komentuje główną myśl tekstu – pisze rozprawkę zgodnie z wszystkimi wymogami – przeprowadza wywiad	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
61.	Co zrobić, aby otrzymać szóstki z życia? Linn Skåber, <i>Szóstki z życia</i>	– potrafi nazwać uczucia – dostrzega budowę tekstu – formułuje proste wnioski – wie, na czym polega prezentacja multimedialna – rozumie pojęcie wypalenia zawodowego – układa prostą wypowiedź wzorowaną na tekście	– nazywa uczucia związane z sytuacją oceniania – wypowiada się na temat budowy tekstu – formułuje wnioski – uczestniczy w przygotowaniu prezentacji multimedialnej – wyjaśnia, co to jest wypalenie zawodowe – układa wypowiedź wzorowaną na tekście	– omawia uczucia związane z sytuacją oceniania – omawia budowę tekstu – prezentuje wnioski – przygotowuje prezentację multimedialną – wypowiada się na temat wypalenia zawodowego – układa rozwiniętą wypowiedź wzorowaną na tekście	– interpretuje uczucia związane z sytuacją oceniania – analizuje budowę tekstu – uzasadnia wnioski – przygotowuje ciekawą prezentację multimedialną – podaje przykłady wypalenia zawodowego – układa ciekawą wypowiedź wzorowaną na tekście	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
62.	Czytanie rozwija <i>„Iga challenge”.</i> <i>Rozmowa z Igą Świątek o tym, co lubi czytać,</i> wywiad przeprowadzony przez Wojciecha Szota (fragmenty)	– dostrzega w tekście informacje – przedstawia osobę udzielającą wywiadu – analizuje pytania wywiadu – zna znaczenie czytelnictwa – formułuje proste wnioski – wie, jak odpowiedzieć na pytania wywiadu	– wyszukuje informacje w tekście – rozumie wypowiedzi osoby udzielającej wywiadu – formułuje pytania – wypowiada się na temat wpływu czytelnictwa na rozwój człowieka – formułuje wnioski – układa odpowiedzi na pytania wywiadu	– porządkuje informacje z tekstu – omawia wypowiedzi osoby udzielającej wywiadu – porządkuje pytania – omawia znaczenie czytelnictwa – prezentuje wnioski – prezentuje odpowiedzi na pytania wywiadu	– przetwarza informacje z tekstu – komentuje wypowiedzi osoby udzielającej wywiadu – hierarchizuje pytania – analizuje wpływ czytelnictwa na rozwój człowieka – uzasadnia wnioski – układa ciekawe odpowiedzi na pytania wywiadu	– samodzielnie analizuje i interpretuje wywiad

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
63.	I porażki wspierają rozwój człowieka Ernest Hemingway, <i>Stary człowiek i morze</i> (fragmenty)	– czyta tekst ze zrozumieniem – wyodrębnia postaci – rozpoznaje sytuację bohatera – dostrzega w tekście czasowniki – zwraca uwagę na fragmenty opisujące połów marlina – zna pojęcia <i>nowela</i> i <i>opowiadanie</i> – wyraża własne zdanie – pisze proste opowiadanie	– określa tematykę tekstu – wymienia bohaterów tekstu – wypowiada się na temat sytuacji bohatera – rozpoznaje wspólne cechy czasowników w tekście – opowiada o połowie marlina – rozpoznaje różnice między opowiadaniem a nowelą – formułuje swoje stanowisko – układa opowiadanie	– wypowiada się o tematyce tekstu – omawia bohaterów – określa sytuację bohatera – omawia czasowniki w tekście – wypowiada się na temat połowu marlina – określa różnice między nowelą a opowiadaniem – prezentuje swoje stanowisko – układa rozwinięte opowiadanie	– omawia tematykę tekstu – charakteryzuje bohaterów – analizuje sytuację bohatera – analizuje czasowniki w tekście – ocenia połów marlina – wyjaśnia różnice między opowiadaniem a nowelą – uzasadnia swoje stanowisko argumentami – układa ciekawe opowiadanie	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

64.	Bogactwo języka i jego odmiany – powtórzenie wiadomości zróżnicowanie języka * Materiał na s. 364– 365 podręcznika – do decyzji nauczyciela	– wie, czym są język mówiony, pisany, oficjalny i nieoficjalny – wie o istnieniu odmian języka – zna pojęcia synonimu, antonimu, homonimu, wyrazów wieloznacznych, archaizmów, neologizmów, słownictwa wartościującego, związku frazeologicznego, zdrobnienia i zgrubienia	– rozpoznaje różnice między językiem mówionym a pisany, oficjalnym a nieoficjalnym – rozpoznaje różnice między językiem ogólnonarodowym a odmianami języka – rozpoznaje synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, archaizmy, neologizmy, słownictwo wartościujące, związki frazeologiczne, zdrobnienia, zgrubienia	– omawia różnice między językiem mówionym a pisany, oficjalnym a nieoficjalnym – omawia różnice między językiem ogólnonarodowym a odmianami języka – podaje przykłady synonimów, antonimów, homonimów, wyrazów wieloznacznych, archaizmów, neologizmów, słownictwa wartościującego, związków frazeologicznych, zdrobnień i zgrubień	– wyjaśnia różnice między językiem mówionym a pisany, oficjalnym a nieoficjalnym – wyjaśnia różnice między językiem ogólnonarodowym a odmianami języka – wyjaśnia, na czym polegają synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, archaizmy, neologizmy, słownictwo wartościujące, związki frazeologiczne, zdrobnienia i zgrubienia	– sprawnie i poprawnie posługuje się językiem ogólnonarodowym mówionym i pisany
-----	---	--	---	---	--	---

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
65.	Cechy dobrego stylu zróżnicowanie języka	– wie, co to jest styl wypowiedzi – zna różne konstrukcje składniowe – wie, jak prezentować własne stanowisko – wie, jak stosować związki frazeologiczne	– zna cechy dobrego stylu – rozpoznaje różne konstrukcje składniowe – prezentuje swoje stanowisko – stosuje związki frazeologiczne	– wypowiada się na temat cech dobrego stylu – wypowiada się na temat różnych konstrukcji składniowych – omawia swoje stanowisko – wyjaśnia znaczenie zastosowanych związków frazeologicznych	– omawia cechy dobrego stylu – omawia funkcje różnych konstrukcji składniowych – uzasadnia swoje stanowisko – określa funkcje zastosowanych związków frazeologicznych	– w każdej sytuacji komunikacyjnej stosuje odpowiedni styl wypowiedzi

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
66.	Czy da się przewidzieć przyszłość człowieka? Olga Tokarczuk, <i>Góra Wszystkich Świętych</i> (fragmenty)	– wie, jak sformułować opinię – rozpoznaje narrację i narratora – rozpoznaje bohaterkę – pisze proste teksty (rozprawkę i opowiadanie)	– formułuje opinię – określa narrację i narratora – charakteryzuje bohaterkę – układa rozprawkę i opowiadanie – zna pojęcie <i>feminatyw</i>	– prezentuje opinię – wypowiada się na temat narracji, narratora i bohaterki – układa rozwiniętą rozprawkę i ciekawe opowiadanie – wypowiada się na temat feminatywów	– uzasadnia opinię – charakteryzuje narrację i narratora – ocenia postawę bohaterki – układa ciekawą rozprawkę i ciekawe opowiadanie zgodnie z wszystkimi wymogami – wyjaśnia, co to są feminatywy	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
67.	Jaką siłę mają marzenia? Bob Thomas, <i>Walt Disney. Fenomen sukcesu</i> (fragment)	– dostrzega w tekście informacje – zna pojęcia biografii i autobiografii – zwraca uwagę na tytuł – wie, jak się tworzy wyrazy pochodne – zastanawia się nad przyszłością animacji – układa proste opowiadanie – wie, na czym polega specyfika filmu animowanego	– wyszukuje w tekście informacje – wie, czym się różni biografia od autobiografii – wypowiada się na temat tytułu – tworzy wyraz pochodny – formułuje opinię na temat przyszłości animacji – układa opowiadanie – tworzy film animowany	– porządkuje informacje z tekstu – wypowiada się na temat biografii i autobiografii – omawia tytuł – omawia pochodzenie wyrazu pochodnego – prezentuje opinię na temat przyszłości animacji – układa rozwinięte opowiadanie – omawia przygotowany film animowany	– przetwarza informacje z tekstu – wyjaśnia, czym się różni biografia od autobiografii – interpretuje tytuł – analizuje budowę wyrazu pochodnego – uzasadnia opinię na temat przyszłości animacji – układa ciekawe opowiadanie zgodnie z wszystkimi wymogami	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
68.	Wykorzystaj cały swój potencjał! Max Ehrmann, <i>Dezyderata</i>	– dostrzega adresata tekstu – wyodrębnia czasowniki – wie, co to są synonimy – dostrzega w tekście wartości – wybiera ważne cytaty – zbiera materiał do sformułowania opinii – pisze prostą pracę inspirowaną utworem	– rozpoznaje adresata tekstu – rozpoznaje formy czasownikowe – wyjaśnia, czym są synonimy – rozpoznaje wartości – wybiera cytaty – formułuje opinię na temat <i>Dezyderatów</i> – pisze pracę inspirowaną utworem	– wypowiada się na temat adresata tekstu – określa formy czasowników – omawia synonimy – wypowiada się na temat wartości – omawia cytaty – prezentuje opinię – pisze rozwiniętą pracę inspirowaną utworem	– określa adresata tekstu – określa wpływ form czasownikowych na charakter wypowiedzi – podaje synonimy – określa hierarchię wartości – komentuje cytaty – uzasadnia opinię na temat <i>Dezyderatów</i> – pisze ciekawą pracę inspirowaną utworem	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst i obraz

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
69.	Rozwój a doskonałość Wisława Szymborska, <i>Cebula</i> Marlena Stradowska, <i>Syndrom oszusta – co nie pozwala uwierzyć w siebie?</i> (fragmenty)	– dostrzega osobę mówiącą w utworze – wie, co to jest sytuacja liryczna – wyodrębnia bohaterów wiersza – wie, co to jest neologizm – wie, jak sformułować opinię – układa prostą rozprawkę i inny tekst związane z dążeniem do doskonałości – wie, co to jest argument i przykład	– rozpoznaje osobę mówiącą w utworze – rozpoznaje sytuację liryczną w wierszu – rozpoznaje bohaterów lirycznych – rozpoznaje neologizmy – formułuje opinię – układa rozprawkę i inny tekst związane z dążeniem do doskonałości – odróżnia argument od przykładu	– wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu – wypowiada się na temat sytuacji lirycznej – omawia bohaterów lirycznych wiersza – omawia neologizmy – prezentuje opinię – układa rozwiniętą rozprawkę i inny tekst związane z dążeniem do doskonałości – omawia argument i przykład	– charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu – omawia sytuację liryczną w wierszu – analizuje kreację bohaterów lirycznych – omawia funkcję neologizmów – uzasadnia opinię – układa ciekawą rozprawkę i inny tekst związane z dążeniem do doskonałości – wskazuje argument i przykład	– samodzielnie analizuje i interpretuje teksty

70.	Jak rozwijać umiejętności językowe komunikacja językowa i kultura języka	– zna pojęcie kultury języka i mody językowej – zna podstawowe poprawne sformułowania i formy – zna pojęcie błędu językowego – zna przykłady słownictwa modnego – wie, jak wyrazić opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny – wskazuje osobę, która mogłaby być Ambasadorem Polszczyzny	– wie, co to jest kultura języka – wyjaśnia pojęcie mody językowej – zna poprawne sformułowania i formy – wie, co to jest błąd językowy – podaje przykłady słownictwa modnego – wyraża opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny – proponuje wybór kandydata na Ambasadora Polszczyzny	– wypowiada się na temat kultury języka – omawia modę językową – omawia poprawne sformułowania i formy – omawia błędy językowe – omawia modne słownictwo – prezentuje opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny – omawia kandydata na Ambasadora Polszczyzny	– wyjaśnia, na czym polega kultura języka – podaje przykłady mody językowej – stosuje w praktyce poprawne sformułowania i formy – przekształca wypowiedzi tak, by usunąć błędy językowe – zastępuje słownictwo modne synonimami – uzasadnia opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny – uzasadnia swój wybór kandydata na Ambasadora Polszczyzny	– sprawnie i poprawnie wypowiada się w mowie i w piśmie
-----	--	--	---	---	---	---

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
71.	Rozwój. Podsumowanie rozdziału VII	– wie, jakie teksty występują w rozdziale VII – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	– samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale VII

Pozostałe lekcje w zależności od potrzeb nauczyciel może przeznaczyć na:

- Dokładniejsze omówienie zagadnień obowiązkowych (zgodnie z podstawą programową);
- Wspólne oglądanie spektakli lub filmów jako kontekstów do omawianych lektur;
- Wspólne głośne czytanie tekstów literackich, w tym- w ramach ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie;

- Działania projektowe;
- Lekcje powtórzeniowe; także lekcje powtórzeniowe z treści programowych realizowanych od 4 klasy jako przygotowania do egzaminu ósmoklasisty.
- Prace klasowe, sprawdziany, zadania klasowe, wypracowania;
- Tworzenie tekstów w różnych formach wypowiedzi; omówienie i poprawę dłuższych prac pisemnych.

Tematy zaznaczone kolorem szarym traktuje się jako fakultatywne. Liczba lekcji przeznaczonych na realizację tematów zależy od możliwości i potrzeb danej klasy; dopuszcza się również zmianę kolejności wpisywanych tematów lekcji.

Przewiduje się dodatkowe godziny do dyspozycji nauczyciela na przeprowadzenie, a następnie ewaluację, omówienie wyników egzaminu próbnego CKE Egzaminu próbne - wg kalendarza OKE i ustaleń szkoły.

WYMAGANIA EDUKACYJNE DOTYCZĄCE LEKTUR, KLASA VIII

Wybór lektury może być różny w poszczególnych klasach. Lektury obowiązkowe i uzupełniające są omawiane w terminach wynikających z planu pracy nauczyciela i mogą być realizowane w różnej kolejności w związku z ich dostępnością. W przypadku lektur alternatywnych wymagania stosuje się do utworu wybranego do realizacji w danej klasie. Przewiduje się aktualizację listy lektur uzupełniających w zależności od zainteresowań danego oddziału.

Zasada dotycząca oceniania

Ocena z zakresu znajomości i analizy lektury jest ustalana na podstawie wiadomości i umiejętności określonych w poniższych wymaganiach, z uwzględnieniem treści i zagadnień zrealizowanych z daną klasą.

Lektura	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Adam Mickiewicz, „Pan Tadeusz”	Zna podstawowe informacje o utworze i jego bohaterach. Rozpoznaje podstawowe elementy świata przedstawionego. Dostrzega wybrane motywy i informacje dotyczące obyczajowości szlacheckiej.	Wyszukuje informacje w tekście. Omawia elementy świata przedstawionego i kulturę szlachecką. Przedstawia bohaterów i najważniejsze wydarzenia. Rozpoznaje cechy epopei.	Porządkuje i przetwarza informacje. Charakteryzuje bohaterów. Omawia motywy i obyczajowość szlachecką. Wyjaśnia znaczenie wybranych elementów utworu. Uzasadnia swoje stanowisko.	Analizuje i interpretuje motywy oraz postawy bohaterów. Porównuje bohaterów i elementy przedstawionego świata. Formułuje samodzielne wnioski. Interpretuje utwór z uwzględnieniem jego cech gatunkowych.	Samodzielnie i wnikliwie analizuje i interpretuje utwór z perspektywy jego przynależności gatunkowej oraz funkcji motywów i elementów świata przedstawionego
Henryk Sienkiewicz, „Quo vadis”	Wymienia najważniejsze postacie. Rozpoznaje podstawowe elementy świata przedstawionego. Dostrzega konflikt wartości między poganami a chrześcijanami. Zna podstawowe informacje o religii starożytnych Rzymian.	Omawia postacie i wydarzenia. Przedstawia podstawowe cechy religii starożytnych Rzymian. Omawia konflikt wartości. Porządkuje informacje dotyczące utworu.	Charakteryzuje postacie. Omawia religię starożytnych Rzymian i konflikt wartości. Wyjaśnia znaczenie wybranych wydarzeń i postaw bohaterów. Formułuje opinię.	Analizuje postępowanie bohaterów i konflikt wartości. Ocenia postawy bohaterów, uzasadniając swoje stanowisko. Interpretuje utwór z uwzględnieniem jego problematyki.	Samodzielnie analizuje i interpretuje utwór z perspektywy aksjologicznej. Formułuje własne, uzasadnione wnioski dotyczące przedstawionych wartości i postaw bohaterów.

Aleksander Kamiński, „Kamienie na szaniec”	Zna podstawowe fakty z Życia Aleksandra Kamińskiego. Rozpoznaje elementy rzeczywistości okupacyjnej. Zna podstawowe informacje o bohaterach. Zna pojęcia związane z literaturą faktu. Rozpoznaje pseudonimy bohaterów.	Wyszukuje i porządkuje informacje o bohaterach i wydarzeniach. Omawia rzeczywistość okupacyjną. Przedstawia bohaterów. Wyjaśnia pojęcia związane z utworem. Zna i stosuje zasady pisowni pseudonimów.	Przetwarza informacje z tekstu. Charakteryzuje bohaterów. Omawia system wartości bohaterów. Wyjaśnia znaczenie pojęć związanych z utworem. Omawia działania dywersyjne i sabotażowe oraz ich konsekwencje.	Interpretuje postępowanie bohaterów w kontekście rzeczywistości okupacyjnej. Ocenia ich system wartości. Wyjaśnia znaczenie działań bohaterów. Samodzielnie formułuje i uzasadnia stanowisko dotyczące ich postaw.	Samodzielnie i wnikliwie analizuje i interpretuje utwór z perspektywy postępowania bohaterów, ich systemu wartości oraz realiów okupacyjnej rzeczywistości.
Éric-Emmanuel Schmitt, „Oskar i pani Róża”	Zna głównych bohaterów i podstawowe wydarzenia. Rozpoznaje miejsce i czas wydarzeń. Wskazuje podstawowe problemy poruszane w utworze.	Przedstawia bohaterów i omawia najważniejsze wydarzenia. Opisuje relacje między bohaterami. Rozpoznaje najważniejsze wartości i problemy przedstawione w utworze.	Charakteryzuje bohaterów, omawia ich zachowania i relacje. Wyjaśnia znaczenie rozmów Oskara z panią Różą oraz motywu listów do Boga. Omawia wartości obecne w utworze.	Analizuje przemianę Oskara, jego relację z panią Różą oraz sposób przedstawienia cierpienia, życia i śmierci. Formułuje własne wnioski dotyczące wartości i przesłania utworu.	Samodzielnie i wnikliwie analizuje i interpretuje utwór. Dostrzega jego wymowę filozoficzną i aksjologiczną oraz formułuje własne, uzasadnione wnioski dotyczące sensu życia, cierpienia i relacji międzyludzkich.
Juliusz Słowacki, „Balladyna”	Zna podstawowe informacje o utworze i jego autorze. Rozpoznaje głównych bohaterów, miejsce i czas wydarzeń. Wskazuje najważniejsze wydarzenia. Rozpoznaje elementy fantastyczne.	Przedstawia bohaterów i omawia najważniejsze wydarzenia. Rozpoznaje cechy dramatu i tragedii. Odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych. Omawia	Charakteryzuje bohaterów, omawia ich zachowania, motywy i relacje. Wyjaśnia znaczenie elementów fantastycznych. Omawia budowę dramatu oraz motyw winy i kary.	Analizuje przemianę Balladyny i konsekwencje jej decyzji. Interpretuje motyw winy, kary, władzy i zbrodni. Wyjaśnia funkcję świata fantastycznego i symbolicznych elementów utworu.	Samodzielnie i wnikliwie analizuje i interpretuje dramat. Dostrzega wieloznaczność postaci i wydarzeń, funkcję fantastyki oraz uniwersalny wymiar problematyki utworu.

		podstawowe motywy występujące w utworze.			
Stefan Żeromski, „Syzyfowe prace”	Zna podstawowe informacje o utworze i jego autorze. Rozpoznaje głównych bohaterów oraz podstawowe elementy świata przedstawionego. Wskazuje najważniejsze wydarzenia. Rozpoznaje problem rusyfikacji młodzieży polskiej.	Przedstawia bohaterów i najważniejsze wydarzenia. Omawia realia Życia młodzieży polskiej w okresie zaborów. Wyjaśnia pojęcie rusyfikacji. Wskazuje przykłady wpływu szkoły i środowiska na bohaterów.	Charakteryzuje głównych bohaterów i omawia ich przemiany. Analizuje proces rusyfikacji oraz jego wpływ na młodzież. Wyjaśnia znaczenie ważnych wydarzeń i postaw bohaterów. Omawia motyw budzenia świadomości narodowej.	Analizuje przemianę Marcina Borowicza i innych bohaterów. Wyjaśnia znaczenie wydarzeń związanych z walką o zachowanie tożsamości narodowej. Formułuje i uzasadnia własne wnioski dotyczące problematyki utworu.	Samodzielnie i wnikliwie analizuje i interpretuje utwór, dostrzega jego wymowę patriotyczną oraz związki między doświadczeniami bohaterów a problemem zachowania tożsamości narodowej.
Aleksander Fredro, „Zemsta”	Zna podstawowe informacje o utworze i jego autorze. Rozpoznaje głównych bohaterów, miejsce i czas wydarzeń. Wskazuje najważniejsze wydarzenia. Rozpoznaje utwór jako dramat.	Przedstawia bohaterów i omawia najważniejsze wydarzenia. Określa relacje między postaciami. Rozpoznaje podstawowe cechy komedii i wskazuje przykłady sytuacji komicznych.	Charakteryzuje głównych bohaterów, omawia ich cechy, zachowania i motywy. Wyjaśnia źródła konfliktu między Cześnikiem i Rejentem. Rozpoznaje komizm postaci, sytuacji i języka. Omawia budowę dramatu.	Analizuje postawy i działania bohaterów oraz przyczyny konfliktu. Wyjaśnia funkcję komizmu i języka bohaterów. Interpretuje tytuł utworu oraz przesłanie komedii. Formułuje i uzasadnia własne wnioski.	Samodzielnie i wnikliwie analizuje i interpretuje utwór. Dostrzega wielowymiarowość konfliktu bohaterów, funkcję komizmu oraz krytyczny obraz przedstawionych postaw. Formułuje własne, uzasadnione wnioski dotyczące problematyki utworu.

Opracowanie dokumentu: na podstawie wymagań edukacyjnych wg programu „Zamieńmy słowo” wyd. WSiP (opr. Ewa Nowak); modyfikacja: Agata Sosnowska, Aleksandra Biesiadka